

DREPTUL AFACERILOR

NOTIUNI INTRODUCTIVE

NOTIUNEA DE DREPT = totalitatea regulilor de conduită emise de puterea publică, reguli a căror respectare este obligatorie pentru toți destinatarii acestora.

DREPTUL AFACERILOR = ansamblul de norme generale de drept privat și norme speciale de drept privat și public aplicabile profesioniștilor comercianți persoane fizice autorizate și societăți comerciale, în activitatea lor de afaceri, respectiv de producție, administrare de bunuri sau de prestare de servicii, a întreprinderilor cu scop lucrativ. Sunt incluse noțiuni de drept privat în general, drept civil, precum și unele noțiuni din dreptul muncii, administrativ, fiscal și penal.

NORMA JURIDICĂ = reprezintă regula stabilită de către autoritatea publică care reglementează raporturile dintre oameni și care, dacă nu este respectată, poate fi adusă la îndeplinire prin forța coercitivă a statului.

STRUCTURA ȘI CLASIFICAREA NORMELOR JURIDICE

Norma juridică cuprinde 3 părți (nu întotdeauna această structură se va regăsi în același text):

1. Ipoteza = relația socială la care se referă, situația pe care o reglementează;
2. Dispoziția = partea în care se edictează regula de conduită ce trebuie urmată;
3. Sancțiunea = arată consecința încălcării regulii cuprinse în dispoziție.

Clasificarea normelor juridice:

1. Norme imperative = respectarea lor e obligatorie în toate situațiile iar încălcarea atrage sancțiunile prevăzute în actele normative în vigoare;
2. Norme supletive = se aplică în completarea contractelor sau a altor acte juridice în situația în care părțile nu au prevăzut în cazul acelor acte clauze contractuale pentru o anumită situație;
3. Norme permissive = acordă o permisiune pentru o anumită conduită și nu stabilesc o regulă ce trebuie respectată;
4. Norme de recomandare = sunt lipsite de sancțiune;

ÎNTEPRINDEREA

formă juridică de desfășurare a activității cu caracter profesional

Concepția Codului Comercial.

În concepția Codului Comercial au existat mai multe opinii cu privire la noțiunea de întreprindere:

- a. Întreprinderea este un organism economic în fruntea căruia se află o persoană numită întreprinzător care combină forțele naturii cu capitalul și munca, în scopul producerii de bunuri și servicii. – are în vedere **criteriul economic**;
- b. Întreprinderea este o activitate complexă care constă în exercițiul repetat, organizat și sistematic al operațiunilor expres prevăzute de Codul comercial. – are în vedere **criteriul profesional**;
- c. Întreprinderea este concepută ca o organizare în care elementul esențial este specularea muncii altor persoane, în scopul obținerii de produse și servicii destinate schimbului. – are în vedere **criteriul interpunerii în schimbul muncii**;

Prin art. 2 din L. nr. 346/2004 se definește întreprinderea ca fiind orice formă de organizare a unei activități economice, autonomă patrimonial și autorizată, potrivit legilor în vigoare, să facă acte și fapte de comerț, în scopul obținerii de profit în condiții de concurență.

Prin art. 2 lit. f) din OUG nr. 44/2008, întreprinderea economică este definită ca fiind activitatea economică desfășurată în mod organizat, permanent și sistematic, combinând resurse financiare, forța de muncă atrasă, materii prime, mijloace logistice și informație, pe riscul întreprinzătorului, în cazurile și în condițiile prevăzute de lege.

Concepția Noului Cod Civil.

Noul Cod civil generalizează noțiunea de întreprindere, aceasta reprezentând în această nouă concepție forma juridică de desfășurare a oricărei activități cu caracter profesional.

Art. 3 alin. (3) C. Civ. – constituie exploatarea unei întreprinderi executarea sistematică de către una sau mai multe persoane, a unei activități organizate ce constă în producerea, administrarea ori înstrăinarea de bunuri sau în prestarea de servicii, indiferent dacă are sau nu un scop lucrativ.

NOȚIUNEA ȘI FORMELE ÎNTEPRINDERII

Definiție. Art. 3 alin. (3) din C.Civ. : *întreprinderea este o activitate sistematic organizată, autonomă, realizată de o persoană, pe riscul său, constând în producerea de*

bunuri, executarea de lucrări și prestarea de servicii, indiferent dacă are sau nu un scop lucrativ.

Caracterele întreprinderii:

1. Activitate sistematic organizată ce se desfășoară cu **caracter permanent**, potrivit unor reguli proprii;
2. Organizarea activității are un **caracter autonom**, cel ce organizează activitatea fiind independent în luarea deciziilor;
3. Activitatea este **realizată de una sau mai multe persoane, pe riscul lor**, persoane ce au calitatea de **profesioniști**;
4. **Obiectul** activității – producerea de bunuri, executarea de lucrări și prestarea de servicii;
5. **Scopul** realizării activității – **obținerea unui profit sau realizarea unui scop non profit**;

Formele întreprinderii:

- a. **Întreprinderea economică (comercială);**
- b. **Întreprinderea civilă (necomercială);**

Întreprinderea economică (comercială) este o activitate economică desfășurată în mod organizat, permanent și sistematic, realizată de una sau mai multe persoane – comercianți - pe riscul lor, constând în producerea și circulația mărfurilor, executarea de lucrări și prestarea de servicii, **în scopul obținerii unui profit.**

Caracterele întreprinderii economice:

1. Activitatea întreprinderii este o activitate economică;
2. Activitatea este realizată în mod organizat, permanent și sistematic, de una sau mai multe persoane fizice sau/și juridice, pe riscul lor;
3. Obiectul activității: producerea și circulația mărfurilor, executarea de lucrări și prestarea de servicii;
4. Scopul desfășurării activității – obținerea de profit;

Actele juridice comerciale sunt actele juridice, faptele juridice și operațiunile economice prin care se realizează de către un comerciant activitatea economică privind producerea și circulația mărfurilor, executarea de lucrări sau prestarea de servicii, în cadrul unei întreprinderi economice comerciale.

Întreprinderea civilă = este o activitate sistematic organizată, executată de una sau mai multe persoane, pe riscul lor, având ca obiect **acte sau fapte juridice cu caracter civil, fără a avea ca scop obținerea profitului.**

Caracterele întreprinderii civile:

1. Activitățile care fac obiectul întreprinderii civile sunt desfășurate în cadrul profesiilor liberale;
2. Persoanele care realizează această activitate au calitate de profesioniști și desfășoară această activitate potrivit legii organice care reglementează regimul juridic al profesiei în cauză;
3. Aceste persoane pun la dispoziția celor interesați cunoștințele și competența lor pentru care primesc onorarii.

Actele juridice încheiate în cadrul întreprinderii civile sunt acte juridice cu caracter civil.

COMERCIANȚII – PROFESIONIȘTI AI ÎNTREPRINDERII ECONOMICE (COMERCIALE)

În concepția Codului civil, este comerciant profesionistul persoană fizică sau juridică, care exploată, în condițiile legii, o întreprindere economică (comercială).

Se disting 2 categorii de comercianți:

1. *Comercianții persoane fizice;*
2. *Comercianții persoane juridice;*

Comercianții persoane fizice:

- Orice persoană fizică: cetățean român, cetățean al unui stat membru UE ori al Spațiului Economic European, poate desfășura pe teritoriul României activități economice în toate domeniile, meseriile sau profesiile pe care legea nu le interzice în mod expres pentru libera inițiativă.

Formele în care PERSOANELE FIZICE pot desfășura activități economice:

1. Individual și independent ca PFA;
2. Ca întreprinzător al unei întreprinderi individuale;
3. Ca membru al unei întreprinderi familiale;

Comercianții persoane juridice:

1. Societățile comerciale;
2. Regiile autonome;
3. Grupurile de interes economic (GIE);
4. Societățile cooperative;
5. Organizațiile cooperatiste;
6. Societățile europene;
7. Grupurile europene de interes economic (GEIE);